Ч. 252. Середа 23 (10) падолиста 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за злоn женем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Поборене обструкциї на Угорщині. — Австрийскі справи. — Демонстрациї в Росиї. — З поля війни).

Найважнїйшою полїтичною подїєю дня, то справа поборення угорскої обструкциї. Президент угорского кабінету поставив на своїм; его славлять тепер яко найбільшого героя парляментарного, котрому удало ся раз побороти той спосіб парляментарної меншости, котрим можна недопустити більшість до веденя парляментарних нарад і до ухвалюваня якихсь законів. Не дасть ся заперечити, що угорска обструкция навіть без потреби, бо лиш для заспокоєня мадярских примх, робила велику кервню в парляментї, а навіть довела була до стану, котрий грозив повним розладом в державі. З такою обструкциєю треба було конче щось зробити. Отже в пятницю вечером дня 18 с. м. ухвалила угорска палата послів значною більшостию звістне вже внесене пос. Данїеля в справі ревізиї реґуляміну палати. Лїберальна партия пішла за голосом ґр. Тіши і ухвалила згадане внесене хоч з нарушенем деяких формальностий, а Тіша оправдав то тим, що лїпше нарушити в потребі форму, як допускати, щоби нарушувано закони. По ухваленю згаданого внесеня, закрив президент палати засїдане по відчитаню рескрипту короля угорского, закриваючого парляментарну сесию.

Ся подія готова зробити велику зміну на Угорщині і без сумнїву не позістане без впливу і на наші відносини. Німцї величають побіду Тіши так як би то була їх власна, але й серед всїх тих, що противні всяким парляментарним галабурдам, відзивають ся голоси признаня для Тіши. Серед угорскої лїберальної партиї настало велике одушевлене, котрого не могло ослабити навіть виступлене з партиї значного числа визначних еї членів. Виступили іменно давні міністри Власіч і Дараній, ґр. Теодор Андраші, ґр. Людвик Батїяні, бар. Юкей, ґр. Ем. Десеффі, Ґеза Салямон, Николай Семере, ґр. Беля Вас, ґр. Іван Гадік і ґр. Ів. Тороцкий, а мають виступити ще й иньші. Серед опозицийних партий настало було зразу велике замішане, але они опісля зійшли ся на нараду і утворили коаліцию всїх опозицийних партий і вибрали екзекутивний комітет, зложений з 21 членів. Опісля ухвалено вислати адресу до монарха і видати маніфест до народу. В адресї, котру уложив ґр. Апоній, сказано між иньшим, що теперішні події в парляментї були противзаконні і що президент палати і президент міністрів допустили ся злочину, а закони ухвалені на основі нового порядку в палатї послів суть неважні і король не повинен їх санкціонувати. Як остаточно цїла справа закінчить ся, побачимо, коли угорска палата буде знову скликана, що наступить мабуть дня 10 грудня. Кажуть, що по трох або чотирох засїданях, на котрих будуть залагоджені найважнїйші справи, правительство розвяже палату і будуть розписані нові вибори.

З Інсбрука доносять, що там відбули ся социялїстичні збори, котрі займали ся послїдними подіями в Інсбруку і національною борбою в Тиролї. Ухвалено однодушно резолюцию, в котрій між иньшим заявляє ся, що остаточно управильнене національної справи в Австриї може настати лиш в демократичній суспільности, котра буде опирати ся на основі загального рівного права голосованя. Резолюция жадає усуненя бюрократичного державного державного централїзму і февдальних привилеїв, а домагає ся утвореня держави яко союза народного.

В Казани і Харкові прийшло оногди до великих демонстраций. В першім із згаданих міст рух студентів мав характер більше социялїстичний. Громада студентів вивісивши тер

8)

Росийско-японьска війна
від еї початку аж до битви під Ляояном.

(Написав К. Вербин).

(Дальше).

В дечім трохи відміннїйше описує битву коло Чемульпо Ф. А. Мекензі, кореспондент анґлїйскої ґазети „Daily Mail", котрий так каже:

Дня 9 лютого повідомив японьский адмірал росийского коменданта, що настала війна і дав ему знати, що скоро оба росийскі кораблї аж до полудня не випливуть з пристані, він їх там заатакує. Тоді капітан „Варяґа" пішов на анґлїйский корабель „Тальбот" на нараду з капітанами анґлїйского, французского і італїяньского корабля та просив їх, щоби они взяли в оборону росийскі кораблї, коли они будуть випливати з порту. Тій его просьбі відмовлено. Росийский капітан вернув тоді на свій корабель і зараз по тім видко було, як залога на „Варяґу" і „Корейци" скидала у воду якийсь деревляний материял і все, що могло бути на перешкоді. Коли вже все було готове і оба кораблї злагодили ся до бою, пустились випливати а вся залога виступила на поклад і зачала сьпівати имн росийский. До того заграла музика, залога крикнула гурра, а коли оба кораблї плили попри кораблї Анґлїї, Франциї і Італії, вийшли і на сих кораблях офіцири та залога на поклад а моряки грімкими окликами поздоровляли Росиян пливучих до бою. Безпосередно перед самим боєм поплила була анґлїйска лодка до японьского адміральского корабля, щоби передати протест. Ся обставина єсть характеристична для поступованя Анґлїйців: протест вислано тоді, коли вже обі сторони зладились до бою.

Японьска фльота під командою контрадмірала Урію стояла на рейдї поза островом Нодольмі, $6^3/_4$ морскої милї від чужих кораблїв в пристані. Десять мінут перед дванайцятою стрілив перший японьский панцирний кружляк „Асама" (отже не „Мікаса") з пушки 20·5 центим. калїбру, а в сїм мінут опісля, по третїм вистрілї зачали й Росияни стріляти на віддаль 7000 метрів. Японьска фльота уставилась в бічній лїнїї і о 12 год. почала цїла фльота стріляти. Японьский огонь звернув ся був майже виключно лиш на „Варяґа". Росияни маневрували досить борзо, щоби виминати огонь, але пять куль поцїлило „Варяґа" а шрапнелї змітали борзо залогу, що обслугувала пушки. Один однїсенький ґранат убив і поранив всїх людий, що були на самім передї корабля. Другий ґранат розбив задну 15·5 центим. пушку і запалив приготовлену муніцию а полумінь від неї бухнула так високо, як позадний боєвий машт. Дальший ґранат розбив передний місток і запалив дерево та змусив „Варяґа" застановити стрільбу майже на пять мінут, підчас коли вся залога була занята гашенем огню. Дві кулї вдарили при самій водній лїнїї і одна з них зробила діру на самій серединї корабля а третя пробила поклад саме при переднім маштї. Оба містки були розбиті а до того ще й третий комин кулї розірвали.

Що діяло ся на кораблї, трудно описати; зробилось було справдешне пекло. Розпалені кулї не лиш ранили людий, але ще й пекли їх живцем а многі з покалїчених мали рани від попеченя. А що пушки не мали зовсїм нїяких панцирних ослон, то гнуло богато людий з обслуги. Потрясеня і крики заглушали людий, приголомшали їх і відбирали їм майже всю сьвідомість. Один росийский поручник розповідав опісля: Не було нїчого видко довкола нас, лиш кров і кров і знову кров, нїчого лиш повідривані ноги і руки, порозривані людскі туловища і куснї людского тїла порозкидані по цїлім кораблї. То був страшний конець. „Корєець" був менше ушкоджений і залога на нїм майже не покалїчена; він навертав і стріляв на переміну із своїх 20-центиметрових пушок та взагалї добре ним командовано, підчас коли „Варяґ" старав ся зручно крити ся поза островом. Тимчасом один ґранат розбив прилад від керми і капітан корабля постановив вертати до пристані, щобы тут виїхати на мілке місце і не дати корабель взяти. Але задумавши втїкати, не міг „Варяґ" лишити свого побратима „Корейця", котрий плив поволи, і мусїв его боронити. Остаточно заплили оба кораблї до пристані, а кружляк тоді хилив ся вже значно на один бік. Він станув на 300 кроків від „Тальбота", підчас коли „Корєець" поплив дальше в глубину пристані і там станув. Оба кораблї вже вертаючи, стріляли на Японців, а тоті перестали вже тоді стріляти.

Коли росийскі кораблї запливали до пристані, кораблї Анґлїї, Франциї і Італії злагодились до бою, а коли Росияни спустили яко-

воний прапор сьпівала марсиліянку і хотіла дістати ся перед театр, чого однакож поліция не допустила. Вечером в печи духовної академії вибух порох, але ніхто при тім не був зранений.

Поважнійший характер мали демонстрациї студентів в Харкові. Вечером дня 20 с. м. відбувала ся в тамошнім університеті нарада товариства правничого над телеграмою з Петербурга з причини з'їзду земств, котрий цар заборонив. Хід нарад був дуже бурливий. Публика, яка зібрала ся була в сали, викрикувала і свистала і мусіла аж вмішати ся поліция, котра завізвала демонстрантів, щоби розійшли ся. Лиш часть демонстрантів уступила ся а до салї впала громада робітників з червоним прапором. Демонстрация перенесла ся відтак на улиці, де поліция мусіла робити порядок.

Над рікою Шахо коло Мукдену робить ся щораз більший рух войска і можна припускати, що лагодить ся нова велика битва. З Токіо доносять, що рухи російского войска мають очевидно на цїли вивабити Японців; однакож всї атаки відперто. Маршалок Ояма телеграфував під датою 18 с. м. Нинї досьвіта заатакував неприятель наші позициї під Шінкінлян, але без успіху. Нинї перед полуднем став острілювати Шахопу. Безнастанна стрільба з моздірів і польних пушок на наші позициї не робила нам шкоди.

Свояки ген. Штесля в Петербурзі дістали письмо від него, в котрім він доносить, що залога в Порт Артурі числить 28.000 і що муниции та поживи есть подостатком. Штесель певний того, що кріпость буде держати ся аж до приїзду балтийскої фльоти.

Новинки.

Львів дня 22-го падолиста 1904.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** іменувала в народних школах: упр. 2-кл шкіл: М. Пілецкого в Грушові, Ів. Ярмуловича в Корничи і Стефана Зварича в Кутківцях; учителями (-льками) 1-кл. шкіл: Петра Стефанюка в Турцї, Кар. Кромпа в Йосифівцї, Софію Ісайчиківну в Середнім Селї, Л. Прийдівну в Лещоватім, К. Каминьского в Воробіївцї, О. Масляниківну в Даровицях, Кс. Семеновича в Грабичи, М. Янчевску в Якобівцї і Івана Ладнюка в Фашівци.

— **Зелїзничий шлях** Самбір-Стрілки, часть шляху Самбір-Ужок відкрито в суботу дня 20 с. м. мішані поїзди відходять з Самбора до Старого Самбора о год. 7 мін. 25 рано і о 1 мін. 38 з полудя, а приходять із Старого Самбора до Самбора о 10 мін. 25 перед полуднем і о 5 мін. 55 вечером.

— **Із Станиславова** пишуть нам: З нагоди і для звеличеня ювилейного року завязав ся дня 23 жовтня 1904 р. в Станиславові комітет будови нової церкви під призванем „Непорочного Зачатія Преч. Діви Мариї". Конечна потреба другої церкви в місті Станиславові дає ся відчувати від давдавна, позаяк церков катедральна, котра після точного обчисленя ледви 900 людий помістити може, не вистарчає на заспокоєнє духовних потреб парохії числячої в самім містї 6.000 душ, а з передмістями около 11.000 душ. На богослуженє до церкви катедральної учащає війско, молодїж шкільна обр. руского зі всїх шкіл в містї і з передмість, котрої то молодїжи есть звиж 1.000 душ, великий отже є стиск в церкві так підчас богослуженя ранного як і на співаній службі Божій, на котру приходять також численно люди з околичних сіл. — Для зараджeня тому недостаткови завязав ся під покровительством Преосьв. Григория Хомишина, епископа станиславівского комітет, котрий має завданє збирати потрібні фонди з добровільних жертв і складок на будову церкви. В склад тїснійшого комітету входять ВП. радник Йосиф Каранович яко предсїдатель, О. Евстахий Шмериковский яко заступник предсїдателя, судия др. Слоневский яко секретар, Савин Левицкий директор Банку звязкового яко касиєр, Аксентий Йосиф о. Бариш Ієроним парох Угринова, Гайдима Симеон, др. Жуковский консулент санїтарний ц. к. дирекциї зелїзниці, пнї Лістовска, пнї Рибчукова і Черневский Теодор. Позаяк нова церков має бути памятковою, монументальною будовою, проте звертає ся комітет з просьбою до всїх щирих Русинів люблячих свій нарід і Церков о поміч в сїй богоугодній і народній справі, через надсиланє датків на руки касиєра комітету п. Савина Левицкого, директора Банку звязкового в Станиславові улиця Бельведерска ч. 3. Заразом просить комітет членів всїх Рад повітових в цїлій диецезиї станиславівскій, членів Рад громадских повіта станиславівского і сусїдних повітів, як також членів Рад громадских міст і місточок диецезиї станиславівскої о щире поперте просьб о даток в тих радах, до котрих зістали від комітету внесені. „Дайте а дасть ся вам" кінчимо словами сьв. письма в надії, що просьба наша буде вислухана. — *Комітет будови ювилейної церкви Непорочного Зачатія Преч. Діви Мариї в Станиславові.*

— **Вимушенє.** До одного промисловця в Станиславові надійшов зі Львова лист, в котрім хтось безіменний зажадав надісланя на означений речинець і місце 120 К, причім загрозив промисловцеви, що коли гроший єму не пришле, то він донесе властям про оден єго каридостойний вчинок. Не почуваючи ся до ніякої вини, адресат повідомив про те львівску поліцию, котра в означенім часї удала ся на вказане місце і приловила автора листу в особі одного студента полїтехнїки. Молодець толкував ся, що вимушеня хотів допустити ся з біди. Справу віддано судови.

— **Жертви диких зьвірят в Індиях.** Після статистики, оголошеної англьо-індийским правительством, погибло в Індиях в 1902 роцї 26.000 осіб від диких зьвірів. Жертвою тигрів упало 1.046 осіб, від леопардів 509 осіб, вовків 337, від укушеня гадюк померло 23.166 осіб, прочі згинули під пазурами инших зьвірів. Того року убили люди в Індиях 14.980 зьвірів і 71.284 гадюк.

— **Процеси хірургів.** Перед кількома днями відбув ся в Будапештї процес против проф. Доллїнгера, що підчас операциї забув в жолудку пациєнтки щипчики. Обжалуваного увільнено. Тепер буде відбувати ся подібний процес в Парижи против хірурга дра Фабура, котрий полишив в жолудку пациєнта підчас операциї кусень гуми. Один з експертів покликаних судом до тої справи, др. Режес, зложив із сеї нагоди цїлий спис предметів

рі у воді, вислав „Тальбот" до них лодку з лікарем і відділом амбулянсовим. Другі кораблї военні і один пароход, що стояв там, де кораблї мають приставати, вислали також поміч Росиянам. Сцени при переношеню ранених були такі страшні, що їх ніхто не годен описати. Ранені були по найбільшій части в кількох місцях покалїчені, а рани були так страшні, що аж не можна було на них дивити ся. Навіть найдосьвіднїйшим людем трудно було знести ранених до лодок. На „Варягу" було 40 мужа і один офіцир погибших а 64 мужа і 2 офіцирів ранених. Капітан „Варяга", Руднев, був лиш легко зранений. „Кореєць був лиш мало ушкоджений. Російскі офіцири говорили, що Японці дуже добре стріляли, але анґлїйскі знатоки казали, що з обох сторін змарновано без потреби богато муниции. Японці говорили, що російскі кулї не досягали їх кораблїв і що они длятого не мали ніяких страт. (До сего треба додати, що зараз по битві розійшла ся була в Чемульпо чутка, що з японьскої сторони затонули два, а що найменше один корабель. Корейскі лодкарі розповідали, що виділи, як Японці по битві здоймали з якогось розбитка комин і машти, щоби затерти слїди своєї страти).

Коли Росияни вернули до пристанї, капітан „Варяга" дав ся почути, що хоче знищити свої кораблї, а тоді чужі военні кораблї розібрали залогу. „Тальбот" взяв до себе 242 мужа, з тих 214 самих моряків, з котрих шість ще тої самої ночи померло. Французский военний корабель „Паскаль" забрав ранених і 49 мужа залоги і подорожних з російского почтового корабля „Сунгарі", що стояв в пристани, а 179 Росияни приміщено на італїяньскім военнім корабли „Ельба". Американці не брали участи анї в нарадах перед битвою анї в манїфестациї, але кільканайцять ранених приняли на „Віксбург".

Точно о 4 год. по полудни висаджено відтак „Кореєць" у воздух. Чути було два сильні вибухи, один на переднім а другий на заднім кінци корабля. Відтак бухнула маса полуміни може на яких 300 метрів високо в гору, а зараз по тім підняв ся величезний стовп диму і пари аж до неба. Коли же полумінь і дим стали поволи розходити ся, поніс ся над заливом сьпів російского гимну, а єму второвало плесканє спадаючих довкола у воду вилетївших у воздух відломків. Тимчасом і залогу „Варяга" розміщено деинде і поотвирано на кораблї всї отвори, щоби вода могла до него набічи. О 5 ій год. чути було кілька малих вибухів, а відтак почала і тут показувати ся полумінь. Російский капітан журив ся тим, що Японці готові прийти, заким ще єго корабель потоне, і просив капітана „Тальбота", щоби той стрілив в корабель у водну лінію, але той не хотїв того зробити. Огонь обняв поволи каюту капітана, а тоді і тут настало знову кільканайцять сильних вибухів від наскладаної там муниции для 30 центим. пушок. Наконець почав горіючий корабель нахиляти ся що раз більше на бік, аж наконець затонув і він в сьвітлї заходячого сонця красного і погідного весняного дня; насамперед щезла під водою задна часть корабля, а відтак пішла під воду і проча горіюча часть. Комини і машти виставали ще довго зпід води. Коли „Варяг" щез, згорів також і почтовий пароход „Сунгарі", а полумінь єго осьвітлювала пристань майже через цїлу ніч. Ранених Росиян доглядано старанно та й не зранених моряків принято добре на чужих кораблях. Многі з них, коли їх привели, виглядали зовсім перепуджені і як би не свої. Видко, що послїдні страшні події зробили були на них таке вражінє, що они ще довго не могли прийти до себе.

---

7. Формальне виповідженє війни і дальші події

Вість о несподіванім нападі на фльоту під Порт Артуром і про битву коло Чемульпо зробила не лиш в Петербурзі, але й в цїлій Росиї дуже пригноблюче вражінє, а заразом і викликала велике обуренє з причини, що все стало ся хитрим, підступним способом. Праса російска, що впрочім зовсім понятно, старала ся то перше вражінє ослабити в той спосіб, що почала остро виступати против Японців, докоряючи їм тим, що они хитро, без попередного формального виповідженя розпочали війну. Та и більша часть европейскої праси ставала зпершу по сторонї Росиї, але коли стала звістна японьска нота о зірваню дипльоматичних зносин з єї кінцевим уступом і деякі инші факти, з котрих виходило ясно, що війна не заскочила Росию несподівано, погляди в Европі змінили ся, тим більше, коли крім того показало ся ще, що сему першому лиху завинила немало також і байдужність та недбалість російских комендантів.

Верховодячі круги в Росиї знали дуже добре, що не обійде ся без війни з Японією і лагодили ся до неї. Ще на вісім місяців перед вибухом війни вислано одну бригаду з харківского корпуса і одну бригаду з рязаньского корпуса на далекий Всхід ніби то для „випробованя" сибірскої зелїзниці і то войско вже більше не вернуло. Пізнійше висилано сухопутне войско меншими відділами то сибірскою зелїзницею, то кораблями до Порт Артура, а з початком лютого, ще перед зірванем дипльоматичних зносин було постановлено ставити шини на Байкалскім озері задля скоршого перевоженя войска. Та й нижші коменданти на далекім Всходї були вже певні того, що заносить ся на війну. „Нов. Время" оголосило було

які ріжними часами забували оператори у пацієнтів. Він назбирав їх аж 82, були між ними вата, ґуми, хірурґічні прилади а раз навіть золота монета. Від такого забутя хірурґови дуже тяжко устеречи ся.

— **Позір!** Товариство „Сокіл“, котре заводить в краю сторожі пожарні, уряджує в сім році фантову льотерию на дохід будови власного дому. В тій цїли видав „Сокіл“ льоси в виді переписних листків в 10 родах по цїні 25 сот. льос. Набувати їх можна в „Соколї“ у Львові, по всїх складах „Народної Торговлї“ на провінциї як також в філїях „Сокола“ по більших містах. Кромі того видав „Сокіл“ на ту саму ціль облїґациї (зворотна позичка) по 10 кор. Набувати їх можна у д. Івбачиньского, касиера „Днїстра“ у Львові, Ринок 10.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 22 падолиста. Правительство предложило палаті послів ряд проектів законів між иньшими о відшкодованю за шкоди зроблені самоїздами, відтак доповненя до постанов о вписах реєстрових і т. п.

Будапешт 22 падолиста. На загальних авдиенциях принял вчера Є Вел. Цісар також буковиньского маршалка бар. Юрия Василька.

Петербург 22 падолиста. Указ царский поклинує бувшого намістника всхідної Азиї Алексієва до ради державної та іменує его членом комітету міністрів. (Сим закінчила ся карвера і слава того чоловіка, котрий як загально говорять, есть головним виновником теперішної російско японьскої війни і перших великих неудач російскої збройної сили. З уступленем Алексієва кінчить ся і намістництво російске у всхідній Азиї).

Рим 22 падолиста. Journ. d'Italie доносить, що офіцияльна відповідь Італїї на запрошене Розвельта есть прихильна. Правительство італїяньске поробило лиш застережене, що до часу збору конференциї.

Токіо 22 падолиста. Бюро Райтера доносить: Уряд маринарки подає до відомости, що дня 19 с. м. о 3 год. по полудни добачено нїмецкий пароход „Баталян“, котрий плив в сторону як до Порт Артура. Канонїрка „Татсута“ пустилась за ним в погоню і слїдуючого дня о 5 год. рано придержала его. Пароход віз велику скількість зимової одежі, консерв мясних і ліків. Капітан парохода заявив, що їхав до Нючвану. Позаяк однакож набір і дорога викликували підозріне, то корабель сконфіскувано і відставлено до Сасего.

Льондон 22 падолиста. Standard доносить з Мадриду: Российский кружляк „Кубань“, котрий приплив до Віґо, не хоче по упливі 24 годин виїхати з порту і каже, що мусить конче направити машини. Власти суть у великім клопотї, бо побоюють ся японьского протесту. Як зачувати, мае той кружляк пині виїхати. Жителї повитали офіцирів і залогу дуже симпатично.

НАДІСЛАНЕ.

Поїзди льокальні.

Приходять до Львова.

З **Брухович** 6·42, 7·30, 11·45 рано, 3·00, 4·30 і 5·03 по полудни, 7·54 і 8·59 вечером (до 11/9 вкл.)

З **Янова** 8·20 рано, 1·16, 4·45 по полудни, 9·25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.) 10·10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділї і сьвята).

Зі **Щирця** 9·35 вечером (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

З **Любіня** вел. 11·35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділї і сьвята).

Відходять зі Львова.

До **Брухович** 5·48 рано, 9·30 і 10·50 перед полуднем, 1·05, 3·35 і 5·05 по полудни, 7·05 і 8·04 вечером (від 8/5 до 11/9 вкл.)

До **Янова** 6·50 рано, 9·15 перед полуднем (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1·35 по полудни (від 15/5 до 31/8 в неділї і сьвята, 3·18 по полудни (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5·48 по полудни.

До **Щирця** 1·45 по полудни (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

До **Любіня** вел. 2·15 по полудни (від 15/5 до 11/9 вкл. в неділї і сьвята).

За редакцию відповідае: Адам Креховецкий

свого часу приватний лист команданта „Корейця“, в котрім містились такі слова:

„Я готов кождої хвилї виплисти на широке море.... З дня на день сподїваемо ся борби з Японцями, сподїваемо ся наглого нападу без виповідженя війни. Весь деревляний материял виносимо на беріг.... Мій корабель есть зовсім без панцеря. Сила его есть лиш зачінна, а она лежить в его пушках і в добрім дусї залоги. Ми, Росияни, спускаемо ся часто на того духа та ідемо відтак в бій. Може то й тепер нам поможе. Зробило все, що буде потреба. Але коли мене втоплять або убють, то згадайте мене добрим словом“. — Той лист був писаний ще 9 січня, а 28 січня наспів до Петербурга.

Ще дня 9 лютого видав цар манїфест до всїх своїх підданих слїдуючого змісту: „Задля мира робили ми все, що було можна, для укріпленя спокою на далекім Всходї. Маючи на оці таку миролюбиву ціль згодили ся ми на предложену японьским правительством ревізию тих угод, які обовязували сбі держави в корейскій справі. Розпочаті переговори не доведено однакож до кінця і Японія — не чекаючи навіть, коли дістане послїдну відповідь від нашого правительства — застановила переговори і оповістила зірване дипльоматичних зносин з Росиею не заповівши наперед, що зірване дипльоматичних зносин мае означати початок воєнної акциї. Японьске правительство приказало своїй фльотї торпедовцїв заатакувати нагло нашу стоячу на рейдї в Порт Артурі ескадру. Одержавши о тім вість від нашого намістника на далекім Всходї, приказали ми зараз відповісти збройною силою на визване Японцїв подаючим сим до відомости наше рішене в непохитрій вірі на поміч Всевишного і в довірю на однодушну готовість всїх наших вірних підданих, що они стануть всї разом і упрать благословених божого для нашого хороброго войска і фльоти. — Николай“. — Рівночасно іменував цар намістника Алексієва верховним командантом всеї збройної сили, на суши і на мори.

На той манїфест царя відповів японьский цїсар так само манїфестом з дня 11 го лютого, в котрім виповів формально війну Росиї, а манїфест сей звучить:

„Ми з ласки неба цїсар Японїї і покликаний на трон, котрий від непамятних часів займае одна і тота сама династия, видаемо слїдуючу відозву до всїх наших вірних і хоробрих підданих:

„Сим виповідаемо війну Росиї і приказуемо нашій армії і маринарці розпочати воєнні кроки з цїлою своєю силою; приказуемо дальше всїм нашим покликаним до того властям, щоби они сповняючи свій обовязок і відповідно до наданої їм власти, старали ся всїма силами, щоби осягнути народну ціль всїма тими способами, які лежать в границях межинародного права.

„Ми старали ся здавен давна піддержувати мирний поступ нашої держави в цивілїзациї; дружні звязи, які нас сполучають з другими державами, скріпити і так витворити стан, котрий би завів тревалий мир на далекім Всходї і забезпечив кріпку безпечність нашої держави, не нарушаючи прав і інтересів других держав. Покликане нами правительство сповняло свій обовязок після нашої волї так, що наші відносини до всїх держав ставали постійно щораз сердечнїйші.

Длятого стало ся зовсім против нашого ожиданя, що ми стали ся спонукані розпочати воєнні кроки против Росиї. Независимість Кореї есть для нашого цїсарства найбільшого значіня, не лиш задля наших традицийних відносин до сего краю, але також і длятого, що самостійне ествоване Кореї есть важне для безпечности нашої держави. Мимо того Росия, не зважаючи на свою торжественно заключену угоду з Хіною і на дане по кілька разів другим державам завірене, держить все ще Манджурию, котру забрала, сконсолїдувала і укріпила свою власть над сею провінциею і готова остаточно еї на завсїгди забрати. А що поглощене Манджуриї Росиею зробило би неможливим удержати независимість Кореї і змушувало би зречи ся всякої надії на мир на далекім Всходї, то ми серед таких обставин постановили впорядкувати сю справу в дорозї переговорів і через то забезпечити тревалий мир.

З тою цїлию перед очима постанило наше правительство на наш приказ предложеня Росиї і через шість місяців вели ся часті наради. Росия однакож не приступала до тих предложень нїколи в згідливім дусї, лиш старала ся впорядковане сеї справи злобиним проволїканем відкладати на дальші часи і підчас коли нїби то обставала за миром, робила рівночасно дальше свої морскі воєнні приготовленя та старала ся викінчити свої самолюбиві наміри.

Ми не можемо ніяк признати Росиї, щоби она коли небудь бажала по правдї мира: она відкинула предложеня нашого правительства; безпечности Кореї грозить небезпечність; найжизненнїйші інтереси нашої держави суть загрожені. Запоруку будучности, яку не могли нам забезпечити мирні переговори, можемо старати ся осягнути лиш покликом до оружия. Нашим рішучим бажанем есть, щоби хоробрість наших вірних підданих завела небавком знову мир та щоби удержалась слава нашого цїсарства.

(Дальше буде).

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).